АГЕНЦИЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО

NATIONAL EXTENSION AGENCY

AGJENCIONI PËR NXITJEN E ZHVILLIMIT TË BUJQËSISË

NATIONAL EXTENSION AGENCY

АГЕНЦИЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО

ИЗВЕШТАЈ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА РАБОТА ЗА 2023 ГОДИНА

1. ПРОГРАМИ

Преглед на програмите и потпрограмите на АПРЗ и нивна поврзаност со приоритетите и целите на Владата и приоритетите и целите на АПРЗ.

1.1. ПРОГРАМА: СОВЕТОДАВНИ УСЛУГИ

Програмата **СОВЕТОДАВНИ УСЛУГИ** произлегува од: Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ содржани во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на ВРСМ во 2023 година (*Обезбедување забрзан, одржлив и инклузивен економски раст, повисок животен стандард и квалитет на животот на граѓаните*) и приоритетните цели (*Креирање на одржливо и конкурентно земјоделско производство, прилагодено на глобалните климатски промени и заедничката земјоделска политика со Европската Унија; Поттикнување на вработувањето и социјалната вклученост на младите земјоделци, олеснување на земјоделските и неземјоделските бизниси; Обезбедување доволни количини квалитетна и безбедна храна за потребите на домашните потрошувачи*).

Цел на Програмата: Организирање и обезбедување на советодавни услуги во пазарно ориентирани и рурални средини од аспект на оптимално искористување на расположливите ресурси преку одржлив земјоделски развој, заштита на животната средина и поддршка при аплицирање во користење на претпристапни фондови и владини програми.

Во функција на Програмата СОВЕТОДАВНИ УСЛУГИ развиени се следните приоритети и цели:

ПРИОРИТЕТ БР. 1: **Зголемување на конкурентноста на земјоделското производство, одржлив развој на руралните средини и одржливо управување со природните ресурси.**

Во функција на овој приоритет се развиваат следните цели:

- зголемување на конкурентната и продуктивноста на ЗП преку обезбедување квалитетни СУ за зголемен принос и квалитет на земјоделските производи, во насока на обезбедување на доволни количини квалитетна и безбедна храна;
- заштита на животната средина преку правилна примена на добри земјоделски практики, прилагодување на глобалните климатски промени и заедничката земјоделска политика на ЕУ.

ПРИОРИТЕТ БР. 2: **Олеснување на пристапот до политиките за поддршка во земјоделството и руралниот развој.**

Во функција на овој приоритет се развиваат следните цели:

- обезбедување на информации и техничко-административна помош на барателите за користење на финансиска поддршка од Програмата за рурален развој (ПРР), со изработка на деловни планови, технички предлог проекти, и сл.
- обезбедување на информации и техничко-административна помош на барателите за користење на финансиска поддршка од ИПАРД програмата, со изработка на деловни планови, технички предлог проекти, и сл., во насока на ефикасно користење на претпристапната помош од ЕУ.

Реализацијата на програмата резултира со следните потпрограми:

- **Потпрограма 1**: Советодавни услуги за примена на добри и одржливи земјоделски практики
- **Потпрограма 2**: Советодавни услуги за корисниците кои ќе произлезат од шемите за државна поддршка

1.2. ПРОГРАМА: ФАДН

Програмата **ФАДН** произлегува од: Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ содржани во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на ВРСМ во 2023 година (*Обезбедување забрзан, одржлив и инклузивен економски раст, повисок животен стандард и квалитет на животот на граѓаните*) и приоритетната цел (*Креирање на одржливо и конкурентно земјоделско производство, прилагодено на глобалните климатски промени и заедничката земјоделска политика со Европската Унија*).

Цел на Програмата: Активности за прибирање на сметководствени податоци од репрезентативни земјоделски стопанства за потребите на Мрежата на сметководствени податоци од земјоделски стопанства.

Програмата е во функција на реализација на системот за прибирање на сметководствени податоци од ЗС (Сл. весник 110/07, 53/11) која е усогласена со активностите на МЗШВ за воспоставување квалитетен и одржлив систем од сметководствени податоци за фарма вклучувајќи ги и регулативите на европскиот ФАДН.

Во функција на Програмата ФАДН развиени се следните приоритети и цели:

ПРИОРИТЕТ БР. 3: **Овозможување на спроведување на годишно истражување за структурата, производството, приходите и расходите кај земјоделските стопанства согласно Законот за ФАДН.**

Во функција на овој приоритет се развиваат следните цели:

- систематско следење и вреднување на производните, економските и финансиските резултати кај земјоделските стопанства;
- утврдување и анализа на економските параметри и висината на приходот на земјоделските стопанства.

Реализацијата на програмата резултира со следните потпрограми:

- **Потпрограма 1**: Обезбедување на соодветни информации за економските параметри од земјоделските стопанства
- **Потпрограма 2**: Обработка на информациите за економските параметри од земјоделските стопанства.

1.3. ПРОГРАМА: ИНСТИТУЦИОНАЛНО ЗАЈАКНУВАЊЕ

Програмата **ИНСТИТУЦИОНАЛНО ЗАЈАКНУВАЊЕ** произлегува од: Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ содржани во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на ВРСМ во 2023 година (*Професионална и ефикасна јавна администрација, поддржана со интензивна дигитализација, оптимална структура и иновативни процеси и техники*) и приоритетните цели (*Создавање стручна, професионална и департизирана администрација препознатлива по одговорно, отчетно и транспарентно работење; Јакнење на раководната отчетност и правилно работење, засновано на принцип на еднаквост и недискриминација; Делегирање на одговорноста, финансиските и други надлежности на компетентно ниво врз основа на однапред формализиран начин*).

Цел на Програмата: Подобрен квалитет на управување, јакнење и развој на човечките ресурси, развој на советодавната услуга, јакнење на раководната структура и отчетност, обезбедување на услови за правилно работење врз принцип на еднаквост и недискриминација.

Во функција на Програмата ИНСТИТУЦИОНАЛНО ЗАЈАКНУВАЊЕ развиени се следните приоритети и цели:

ПРИОРИТЕТ БР. 4: **Зајакнување на институционалните капацитети.**

Во функција на овој приоритет се развиваат следните цели:

- обезбедување на навремени редовни генерички и специјализирани обуки на вработените согласно годишен план за обуки, како и зајакнување на интерната и екстерната соработка и координација во функција на унапредување на квалитетот во работењето
- обезбедување и одржување функционална ИТ опрема со соодветни софтверски решенија, вклучително и редизајн и модернизација на ВЕБ страната;
- надминување на недостигот на стручен раководен и советодавен кадар, пополнување на празните работни места преку унапредување и вработување;
- доследна примена на ИСО стандардите.

Реализацијата на програмата резултира со следните потпрограми:

- **Потпрограма 1**: Зајакнување на човечките ресурси и обезбедување на соодветни услови за работа на вработените
- **Потпрограма 2**: Обезбедување и одржување на функционална ИТ опрема и редизајн и модернизација на ВЕБ страната
- **Потпрограма 3**: Формално - правна консолидација и имплементација

2. ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ

Извештај за постигнатите резултати

2.1. Оценка на постигнати резултати од спроведувањето на програмите и потпрограмите

<table>
<tr><td>Поврзаност со стратешкиот приоритет и цел на Владата:

Поврзаност со приоритетите и целите на органот на државната управа:</td><td colspan="2">Обезбедување забрзан и одржлив економски раст, повисок животен стандард и квалитет на животот на граѓаните.
- Креирање на систем на одржливо и конкурентно земјоделско производство, подготвено и прилагодено кон глобалните климатски промени и заедничката земјоделска политика со Европската Унија;
- Промовирање на вработувањето, социјалната вклученост и развојот на руралните средини, со поттикнување на младите земјоделци и олеснување на земјоделските и неземјоделските бизниси;
- Обезбедување доволни количини квалитетна и безбедна храна за потребите на домашните потрошувачи, создавање производи со додадена вредност и пласман на странските пазари.

- зголемување на конкурентната и продуктивноста на ЗП преку обезбедување квалитетни СУ за зголемен принос и квалитет на земјоделските производи, во насока на обезбедување на доволни количини квалитетна и безбедна храна;
- заштита на животната средина преку правилна примена на добри земјоделски практики, прилагодување на глобалните климатски промени и заедничката земјоделска политика на ЕУ;
- обезбедување на информации и техничко-административна помош на барателите за користење на финансиска поддршка од Програмата за рурален развој (ПРР), со изработка на деловни планови, технички предлог проекти, и сл.
- обезбедување на информации и техничко-административна помош на барателите за користење на финансиска поддршка од ИПАРД програмата, со изработка на деловни планови, технички предлог проекти, и сл., во насока на ефикасно користење на претпристапната помош од ЕУ.</td></tr>
<tr><td>Назив на програмата/потпрограмата:
<u>ПРОГРАМА 1:</u> СОВЕТОДАВНИ УСЛУГИ</td><td>Цел на програмата/потпрограмата:
Организирање и обезбедување на советодавни услуги во пазарно ориентирани и рурални средини од аспект на оптимално искористување на расположивите ресурси преку одржлив земјоделски развој, заштита на животната средина и поддршка при аплицирање во користење на предпристапни фондови и владини програми.</td><td>Одговорен:
Сектор за земјоделство и рурален развој</td></tr>
</table>

ПОТПРОГРАМА 1: Советодавни услуги за примена на добри и одржливи земјоделски практики **ПОТПРОГРАМА 2: Советодавни услуги за корисниците кои ќе произлезат од шемите за државна поддршка**	- Организирање и обезбедување на советодавни услуги по специјалности за ЗС. - Учество во спроведување на Националната Програма за РР, ИПАРД Програмата и мерки од други јавни повици.	

СПРОВЕДЕНИ МЕРКИ И АКТИВНОСТИ			
Мерка/активност	**Показател на резултат со појдовна основа и планираниот резултат на годишно ниво**	**Оценка за напредокот во постигнување на резултатите и целите на програмата**	**Коментар**
Мерка: Совети по специјалност **Активност:** Совети (растително) **Активност:** Совети (сточарство)	Воспоставување на соработка со 20 ЗС на ниво на советодавец. - СУ кај 1.180 ЗП (растително) - одржани 290 групни средби - СУ кај 560 ЗП (сточарско) - одржани 140 групни средби - 10% застапеност на родовата еднаквост	Обезбедени СУ по специјалност на 820 **ЗС** од кои: - СУ од растително производство на **700 ЗС** - СУ од сточарско производство на **120 ЗС** - Од вкупниот број на корисници **18%** се жени. Со оваа Мерка/Активност резултатите и целите на Програмата се исполнети со 55%.	Недоволен број на советодавци во однос на бројот на корисници на советодавни услуги. Непостојаност на бројот на извршители - советодавци поради поголемиот одлив по основ на пензионирање, напуштање на АПРЗ и останати околности и прием на нови лица со почетничко искуство. Поради настанатата економска криза и намалените средства, теренските активности беа со намален обем, а групните средби се одржуваа согласно насоките за потребен минимум. Потребна е дигитализација на Системот за евиденција и следење на активности со цел следење, обработка и анализа на податоците.
Мерка: Вкрстена сообразност **Активност:** Усогласеност со ДЗП и ЗЖС	Правилник за листа на посебни минимални услови за ДЗП и ЗЖС. Едукација на ЗС согласно доставен список од АФПЗРР. - број на едуцирани ЗС согласно доставена листа од АФПЗРР	Обезбедени СУ на **1.100 ЗС** од кои: - Извршена едукација на 117 ЗС согласно доставен список од АФПЗРР. - Дадени совети на 700 ЗС	Недоволен број на советодавци во однос на бројот на корисници на советодавни услуги. Поради настанатата економска криза и намалените средства, теренските активности беа со намален обем, а

	- совети кај 1.800 ЗС за ДЗП и ЗЖС - спроведени 90 трибини за ДЗП и ЗЖС)	- Дадени информации на 280 ЗС - Извршени обуки на 103 ЗС Планираниот резултат е исполнет со 63%.	групните средби се одржуваа согласно насоките за потребен минимум.
Мерка: Советодавни услуги за правилна примена на стандардите за преработка и условите за директно снабдување на локалните пазари (продажба од праг) **Активност:** Примена на законска и подзаконска регулатива	Правилници за продажба од праг: растително и животинско производство - број на доставени советодавни услуги - број на доставени информации - други специфични потреби	Обезбедени СУ на 270 ЗС - Реализирана едукација на 5 ЗС - Дадени информации на 265 ЗС - Реализација на дополнителни специфични потреби на 15 ЗС	Активноста е согласно подзаконска регулатива во дадената област
Мерка: Административна поддршка на корисниците во мерките за финансиска поддршка **Активност:** Поддршка за ПРР **Активност:** Поддршка за ИПАРД **Активност:** Поддршка за др. јавни повици	Активности условени од објавување на јавни повици од страна на АФПЗРР и МЗШВ. - Број на корисници со обезбедена техничко-административна поддршка на секој заинтересиран корисник	- Обезбедени СУ за **ПРР** на 3**.003** корисници: o Информирани 2.583 корисници, o Изготвено Барање/Апликација на 238 корисници o Изготвено единечно Барање на 30 корисници o Изготвен Деловен план на 104 корисници o Поддршка за дополнување на документи на 46 корисници o Обезбедена обука со Потврда на сите корисници - Обезбедени СУ за **ИПАРД** на **373** корисници: o Информирани 371 корисници, o Обезбедена административна поддршка на 2 корисници - Обезбедени СУ за **др. ЈП** на **5.119** корисници: o Информирани 5.119 корисници o Изготвено Барање/Апликација на 494 корисници o Изготвено единечно Барање на 23 корисници o Изготвена Програма за закуп на з.з. на 52 корисници o Изготвен Извештај за закуп на з.з. на	Активност условена од објавување на јавни повици од страна на АФПЗРР. Услужен секој барател кој побарал СУ за финансиска поддршка од програмите и мерките Нема можност да се измери опфатот на информираност преку настап и објави во електронски и печатени медиуми, како и социјални мрежи.

		40 корисници **Вкупно обезбедени СУ за финансиска поддршка на 8.495 корисници.** Планираниот резултат е исполнет. Резултатите и целите на програмата / потпрограмата се постигнати.	
ПЛАНИРАНИ МЕРКИ И АКТИВНОСТИ КОИ НЕ БИЛЕ СПРОВЕДЕНИ			
Мерка/активност	**Образложение**	**Влијание**	**Препорака**

Поврзаност со стратешкиот приоритет и цел на Владата: **Поврзаност со приоритетите и целите на органот на државната управа:**	**Обезбедување забрзан и одржлив економски раст, повисок животен стандард и квалитет на животот на граѓаните** - **креирање на систем на одржливо и конкурентно земјоделско производство, подготвено и прилагодено кон глобалните климатски промени и заедничката земјоделска политика со Европската Унија.** - систематско следење и вреднување на производните, економските и финансиските резултати кај земјоделските стопанства; - утврдување и анализа за економските параметри и висината на приходот на земјоделските стопанства.	
Назив на програмата/потпрограмата: **<u>ПРОГРАМА 2:</u> ФАДН** **ПОТПРОГРАМА 1: Обезбедување на соодветни информации за економските параметри од земјоделските стопанства** **ПОТПРОГРАМА 2: Обработка на информациите за економските параметри од земјоделските стопанства**	**Цел на програмата/потпрограмата:** **Обезбедување на соодветни податоци од репрезентативни фарми согласно Законот за ФАДН.** - Активности за прибирање на сметководствени податоци од репрезентативни земјоделски стопанства за потребите на Мрежата на сметководствени податоци од земјоделски стопанства	**Одговорен:** Сектор за земјоделство и рурален развој, Национален координатор за агроекономија

СПРОВЕДЕНИ МЕРКИ И АКТИВНОСТИ			
Мерка/активност	**Показател на резултат со појдовна основа и планираниот резултат на годишно ниво**	**Оценка за напредокот во постигнување на резултатите и целите на програмата**	**Коментар**
Мерка: Адаптација и евиденција на сметководствени податоци од ЗС **Активност:** Избор на земјоделски стопанства за репрезентативен примерок согласно методологија **Активност:** Прибирање на податоци од ЗС	Закон за ФАДН, Склучен Годишен договор со МЗШВ. - Избрани 949 ЗС - реализирани 4 посети - прибрани податоци од списокот на репрезентативни ЗС согласно планот за избор на ЗС одобрен од МЗШВ	Прибрани се податоци од 949 ЗС, кој број е утврден согласно Годишниот договор со МЗШВ. Во текот на 2023 година внесени се податоците прибрани за 2022 година од 877 ЗС. Целта на Програмата/Потпрограмата во целост е постигната.	Недоволен број на советодавци поради што се зголемува бројот на репрезентативни фарми по советодавец, со цел да се исполни бараниот опфат на ЗС согласно методологија.
Мерка: Верификација и компјутерска обработка на податоците од ЗС **Активност:** Контрола на квалитетот и анализа на прибраните податоци од ЗС **Активност:** Внес на податоците во информатичкиот систем **Активност:** Корекција на податоци според извршена верификација на котрола со помош на специјализираниот контролен систем RICA 1	Постоечки софтвер за ФАДН. - внесени податоци во софтвер		Според методологијата податоците прибрани на годишно ниво се внесуваат на почетокот на наредната година.

ПЛАНИРАНИ МЕРКИ И АКТИВНОСТИ КОИ НЕ БИЛЕ СПРОВЕДЕНИ			
Мерка/активност	**Образложение**	**Влијание**	**Препорака**

Поврзаност со стратешкиот приоритет и цел на Владата:	**Професионална и ефикасна јавна администрација, поддржана со интензивна дигитализација, оптимална структура и иновативни процеси и техники.** - **Создавање стручна, професионална и департизирана администрација препознатлива по одговорно, отчетно и транспарентно работење;** - **Јакнење на раководната отчетност и правилно работење, засновано на принцип на еднаквост и недискриминација;** - **Делегирање на одговорноста, финансиските и други надлежности на компетентно ниво врз основа на однапред формализиран начин**	
Поврзаност со приоритетите и целите на органот на државната управа:	- обезбедување на навремени редовни генерички и специјализирани обуки на вработените согласно годишен план за обуки, како и зајакнување на интерната и екстерната соработка и координација во функција на унапредување на квалитетот во работењето; - обезбедување и одржување функционална ИТ опрема со соодветни софтверски решенија, вклучително и редизајн и модернизација на ВЕБ страната; - надминување на недостигот на стручен кадар, пополнување на непополнетите работни места предвидени со Правилникот за систематизација; - практична примена на ИСО стандардите.	
Назив на програмата/потпрограмата: **<u>ПРОГРАМА 3:</u> ИНСТИТУЦИОНАЛНО ЗАЈАКНУВАЊЕ** **ПОТПРОГРАМА 1: Зајакнување на човечките ресурси и обезбедување на соодветни услови за работа на вработените** **ПОТПРОГРАМА 2: Обезбедување и одржување на функционална ИТ опрема и редизајн и модернизација на ВЕБ страната** **ПОТПРОГРАМА 3: Формално - правна консолидација и имплементација**	**Цел на програмата/потпрограмата:** **Подобрено управување, развој, следење и евалуација на човечките ресурси и менаџментот на сите нивоа на управување.** - Оптимизација на работните процеси и развој на човечките ресурси - Зголемена ефективност и ефикасност на работните процеси - Изготвување на формално - правни и материјално – правни норми	**Одговорен:** Раководител на сектор за финансиски прашања

СПРОВЕДЕНИ МЕРКИ И АКТИВНОСТИ			
Мерка/активност	**Показател на резултат со појдовна основа и планираниот резултат на годишно ниво**	**Оценка за напредокот во постигнување на резултатите и целите на програмата**	**Коментар**
Мерка: Зајакнување на базата на знаења кај вработените	Годишен план за обуки за 2023. - Изработка и усвојување на	Изработен и усвоен ГПО. Спроведена програма за обука за стручно образование за советниците за вештини за	АПРЗ поднесе барање до МИОА за вклучување во системот за микро учење и системот за управување со

Активност: Организирање на учество на обуки, семинари, конференции, саеми и сл.	Годишен план за обуки (ГПО)	испорака на советодавни услуги организирана од Проектот за FAS при МЗШВ: ○ Меки вештини - Модул Профил на советодавец, ○ Меки вештини - Модул Реторика и презентациски вештини ○ Стручни специјализирани обуки – растително производство ○ Стручни специјализирани обуки – сточарско производство ○ Доделени сертификати за сите учесници - Нема реализација на генерички обуки. - Нема реализација на специјализирани обуки.	учењето Намалена можност за стручно усовршување и надоградба за подигање на личниот капацитет на вработените за подобрување на перформансите.
Мерка: Транспарентност, информираност и комуникација **Активност:** Спроведување на информативни состаноци, подготовка и печатење на информативни материјали	Годишна програма за работа за 2023 година. - Усвоена Годишна програма за работа за 2023 година.	- Изработена и усвоена ГПР. - Реализација на координативни средби (состаноци и обуки).	
Мерка: Автоматизација на процесот за евиденција на вработени **Активност:** Примена на софтвер за електронска евиденција на вработените	Набавка на софтвер за електронска евиденција на вработените	- Не е реализирана набавка на софтвер	Во најголем дел процесот на евиденција во рамките на одделението на човечки ресурси се реализира рачно, на хартија или со користење на пакетот MS Office што води кон намалување на ефикасноста и ефективноста од една страна, а зголемување на потребните ресурси (човечки и материјални) од друга страна.
Мерка: Автоматизација и подобрување на условите и алатките за работа **Активност:** Одржување на функционална ИТ опрема и веб страна	Анализа на состојба на ИКТ опрема. - Усвоен Годишен план за ИКТ - Редовно одржување на ИТ опрема - Редовно одржување и ажурирање на веб страната - Набавка на хардверска опрема	- Тековно одржување на функционална ИТ опрема и веб страна. - Обезбедена донација на 100 лаптопи од страна на ДЗС. - Реализирана набавка на 20 мултифункционални печатари/скенери. - Реализирана набавка на друга ИТ	

Активност: Набавка на ИТ опрема (хардвер и софтвер) **Активност:** Обезбедување и одржување на стабилна интернет конекција	- Ажурирање на постоечки софтверски решенија - Набавка на софтвер	мултимедијална опрема - Не е реализирана набавка на софтвер. - Тековно обезбедување и одржување на стабилна интернет конекција. Мерката/Активноста делумно ја постигна целта на Потпрограма 1.	
Мерка: Плати и надоместоци од плати **Активност:** Месечни пресметки и исплата на плати од Годишната пресметка и исплата на плати и надоместоци	Законодавно правна рамка - 12 пресметки и исплати на плати	- Воспоставено софтверско решение за навремена пресметки и исплати на 12 плати и надоместоци.	
Мерка: Јавни набавки **Активност:** Месечни пресметки и исплата на плати од Годишната пресметка и исплата на плати и надоместоци	Законодавно правна рамка - Подготвена и усвоена Годишна програма за јавни набавки, стоки и услуги. - Реализирани 10 постапки за јавна набавка.		
Мерка: Годишна програма за внатрешна ревизија **Активност:** Подготовка, усвојување и реализација	Законодавно правна рамка - Подготовка и усвојување на Годишен план за внатрешна ревизија	- Подготвен Годишен план за внатрешна ревизија - Реализирана внатрешна ревизија согласно Извештај за внатрешна ревизија	
ПЛАНИРАНИ МЕРКИ И АКТИВНОСТИ КОИ НЕ БИЛЕ СПРОВЕДЕНИ			
Мерка/активност	**Образложение**	**Влијание**	**Препорака**
Мерка: Годишен план за обуки (ГПО) **Активност:** Изработка и усвојување	АПРЗ поднесе барање до МИОА за вклучување во системот за микроучење и системот за управување со учењето кај генеричките обуки. За специјализирани обуки нема финансиски средства во буџетот.	Негативно влијае врз оптимизацијата на работните процеси и развојот на човечките ресурси, со недоволна ефективност и ефикасност на работните процеси и опасност од неможност за целосна реализација на планираните активности.	Вклучување во системот на МИОА. Обезбедување на поголем буџет и оптимизација на распределбата на буџетските средства по буџетски линии.
Мерка: Автоматизација и подобрување на условите и	Не е реализирана планираната набавка на софтверско решение	Недостаток на софтвер за следење и управување на советодавните услуги предизвикува	Да се продолжи со набавка на нова компјутерска опрема, како и да се

алатките за работа **Активност:** Набавка на ИТ опрема (хардвер и софтвер)	за евиденција и следење на активности	проблеми во секојдневното работење, со што се намалува ефективноста и ефикасноста во целокупната работа на АПРЗ.	реализира набавката на планираниот софтвер.
Мерка: Годишна програма за внатрешна ревизија **Активност:** Подготовка, усвојување и реализација	Местото советник – внатрешен ревизор беше пополнето во јуни 2022 година, така што реално не постоеше можност за целосна реализација на Годишната програма за внатрешна ревизија	Има негативно влијание заради неисполнување на обврските кои произлегуваат од Законот за внатрешна ревизија.	Доследна реализација на планот за внатрешна ревизија за наредна година, со што ќе се надминат негативните влијанија и консеквентно ќе се врши ревизија во сите сегменти

2.2. Оценка на спроведувањето на Годишната програма за работа на Владата

Преглед на иницијативите во надлежност на АПРЗ кои биле доставени до Владата на РМ согласно Годишната програма за работа на Владата:

- Купување на опрема и машини (набавка на ИКТ опрема): Реализирана набавка на 20 мултифункционални печатари/скенери и друга ИТ мултимедијална опрема.
- Градежни објекти (реконструкција на градежни објекти): Во тек.
- Вложувања и нефинансиски средства (набавка на софтвер): Не е реализирано.

2.3. Оценка на спроведувањето на други активности кои произлегуваат од надлежностите и работата на органот на државната управа

Преглед на подзаконската регулатива и други акти донесени од страна на директорот на АПРЗ, а кои се поврзани со законската регулатива утврдена од страна на Владата или со тековното работење на АПРЗ:

- Годишен план за воспоставување и развој на финансиско управување и контрола: Донесен и усвоен.
- Годишна стратегија за управување со ризици: Донесена и усвоена.
- Измена и дополнување на Правилникот за систематизација на работните места.
- Измена и дополнување на Планот за вработување.

Преглед на други спроведени мерки и активности кои произлегуваат од работата на АПРЗ:

- Спроведување на планот за јавни набавки: Спроведени 10 постапки за јавни набавки.

- Реализација на постапки за вработување согласно Годишниот план за вработување: Спроведени постапки за вработување на неопределено време, а нема вработувања и склучени договори на дело за ангажирање на 4 извршители.

3. ОКОЛНОСТИ И РИЗИЦИ

Осврт на околностите, застоите и ризиците кои се појавиле во периодот на известување:

- Недоволен број на советодавци во однос на бројот на корисници - земјоделски стопанства, што предизвикува намален обем на обезбедување на услуги и целосно задоволување на потребите на корисниците.
- Нарушена раководна структура заради непополнети раководни работни места на трите сектори во дирекцијата и пет одделенија за регион, кои што дел од овие работни места, се покриваат со доделување на интерни овластувања за додатни функции. Оваа состојба предизвикува зголемен обем на работа од задолженија, задачи, обврски и активности на лицата кои се овластуваат да ги извршуваат работните обврски на овие непополнети позиции. Сето ова значително влијае врз квантитетот, квалитетот и навременото извршување на работните задачи, како и појава на нарушување на меѓучовечките односи.
- Рационализиран буџет и недоволни финансиски средства за реализација на активностите согласно Годишната програма за работа.
- Недостаток на обуки за вработените, особено советодавците што предизвикува намалена можност за стручно усовршување и надградба на личниот капацитет за подобрување на перформансите во давањето на услуги.
- Неефикасен, застарен и комплициран начин на собирање и анализа на податоци од реализација на активности, за што се губи многу време и човечки ресурси, што предизвикува застој во спроведување на други активности кои се битни за ефикасноста и ефективноста во работењето на секторот за земјоделство и рурален развој.
- Непостоење напредок во кариерата што предизвикува голем пад на мотивацијата за работа кај вработените.
- Одлив на вработени по основ на пензионирање, трансфер во други институции и други околности.
- Неусогласеност на платите на вработените со порастот на минималната плата и зголемените трошоци за живот.
- Периодично намалување на бројот на извршители, особено советодавци заради отсуство преку користење на неплатен одмор.
- Економска криза која предизвикува зголемување на цената на енергенсите и горивата, кои што елементи директно влијаат врз обемот на извршување на работните активности, особено теренските.
- Економска криза и инфлација што влијае врз зголемување на трошоците.

Овие околности и ризици кои се појавиле во текот на работењето влијаеле значително врз спроведувањето на мерките и активностите како и на постигнување на резултатите, а влијаеле и врз обемот, ефективноста, ефикасноста, како и квалитетот на реализацијата.

4. ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА И ПРЕПОРАКИ

Активностите на АПРЗ согласно Програмата на Владата, Стратешките приоритети и приоритетни цели на Владата, како и Годишниот план на АПРЗ се реализирани во планираниот обем и рок, со одредени отстапувања.

Отстапувањата се настанати како резултат на потреба од човечки ресурси во одредени сегменти, потреба од современо решение за мониторинг и евалуација на процесите и вработените, потреба од обуки, хармонизација на интерните акти, како и потреба од материјални и финансиски средства во одредени сегменти.

Генерални препораки во однос на плановите за идната година:

- Дигитализација на процесите, односно набавка на интегриран софтвер за автоматизација на административните процеси и управување со човечките ресурси, за олеснување на процесот за подготвување, следење, оценување и известување на стратешките и годишните планови за работа.
- Вклучување во системот на МИОА за микро учење и системот за управување со учењето, со цел да се овозможат генеричките обуки.
- Доследно спроведување на Годишниот план за обуки на вработените.
- Пополнување на работните места испразнети по основ на одлив на вработени заради пензионирање или други околности.
- Ревидирање на Правилникот за систематизација на работни места според реални потреби за извршување на активностите.
- Ревидирање на годишниот план за вработување, за пополнување на клучни работни места согласно систематизацијата, преку нови вработувања и унапредување на постоечкиот кадар.
- Да се продолжи со набавка на хардверската опрема, со цел замена на старата, со што се подобрува ефективноста и ефикасноста на работните процеси.
- Да се продолжи со реновирање на објектите во сопственост на АПРЗ, што ќе влијае и врз намалување на трошоците за нивно функционирање.

- Континуирано подобрување на подготовка на Стратешкиот план, соодветно и Годишниот план за работа на АПРЗ согласно реалните состојби, расположливите капацитети и можностите.
- Реално поставување на целите и на показателите на успешност – планирани резултати, чии што индикатори треба да се остварливи и лесно мерливи.
- Планирање и реализација на активности по советодавец согласно мерките и активностите од Годишниот програма за работа. Раководителите на РО да го следат и поттикнуваат остварувањето на поставените индикатори.
- Поголема ажурност на раководителите на РО во делот на контрола, организација, координација, насочување и обезбедување поддршка на секој извршител во неговите секојдневни активности.
- Доследно почитување на процедурите за работа (постапки, процедури, упатства).
- Потреба од формално правно уредување и регулирање на улогата, правата и обврските на АПРЗ во учеството на реализација на дел од мерките за финансиска поддршка (ПФПЗРР и ИПАРД) преку официјални формални акти во кои поблиску ќе бидат утврдени надлежностите на АПРЗ.

Битола,
Февруари, 2024 год.

в.д. Директор/u.d. Drejtor,
Xhemil Qamili

_____

Изработил: Зоран Бардакоски _____
Контролирал: Златко Сирета _____